

سرشناسه	: بهرام پور، ابوالفضل، ۱۳۲۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: نسیم حیات ۱ / ابوالفضل بهرام پور.
مشخصات نشر	: قم آوای قرآن، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۴ ص.
شابک	: (ج ۱) ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۹۹-۱۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: دوره: ۶-۰۰-۹۲۰۶۸-۹۷۸-۹۶۴
نوع اثر: عنوان دیگر	: فیبا
یادداشت	: نسیم حیات
موضوع	: کتابنامه
رده بندی کنگره	: تفاسیر شیعه - قرن ۱۴
رده بندی دهلی	: تفاسیر (جزء ۱)
شماره کتابشناسی	: ۱۳۹۲ ن ۵ ۹۸ / ۹ ب ۹۸ / BP
	: ۱۸ / ۲۹۷
	: ن ۸۴۲ ب ۱۳۹۲

نام کتاب: نسیم حیات جزء ۱

مؤلف: ابوالفضل بهرامپور

ناشر: آوای قرآن

نوبت چاپ: سی و هفتم ۱۳۹۷

شمارگان: ۲۰۰۰

لیتوگرافی و چاپ: اعتمادقم

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

قم - صفائیه - پاساژ المهدی مکتب المهدی - طبقه پایین - پلاک ۱۲۶

صفائیه - روبروی مسجد رفعت - کوچه ۳۲ - پلاک ۴۱

تلفن ۰۹۱۲۵۵۳۰۴۰۱ / ۰۲۵ - ۳۷۷۴۱۰۰۴ همراه

آدرس سایت: www.bahrapur.ir

فهرست مطالب

پیش‌گفتار

۹

حمد / ۱-۷

- ۱۳ سبع مثنا
- ۱۳ توج روح حاکم بر سوره
- ۱۵ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۱۶ اهمیت بسبب الله
- ۱۷ ترجمه دقیق «رحمن» بر زبان فارسی
- ۱۹ معنای بار در «بسم الله»
- ۱۹ آیا صحیح است گفته بگوئیم «رحمن» مربوط به دنیاست
- ۲۳ معنای حمد و تفاوت آن با ثناء
- ۲۳ کمال اختیاری و کمال غیراختیاری
- ۲۴ معنای الف و لام «الحمد»
- ۲۵ عجز انسان از حمد و ثنای واقعی پروردگار
- ۲۵ راز شروع و پایان نماز به الله اکبر
- ۲۶ اولین حامد چه کسی است؟
- ۲۷ معنای ربوبیت خدا
- ۲۸ اقسام ربوبیت الهی
- ۲۹ اختلاف قرائت در کلمه «مالک»
- ۳۱ معنای دین در جمله «یوم الدین»
- ۳۱ معنای عبد و عبودیت
- ۳۲ راز به کارگیری صیغه‌های جمع
- ۳۳ سر تقدیم «إِيَّاكَ» بر «نَعْبُدُ»
- ۳۴ عدول از غیبت به خطاب
- ۳۵ متعلق استعانت از خداوند
- ۳۶ چستی صراط مستقیم
- ۳۹ انسان کامل، صراط مستقیم الهی است
- ۴۰ نعمت داده شدگان کیستند
- ۴۰ فرق مغضوب و ضال
- ۴۲ راز تقدیم «مغضوب» بر «ضالین»

- ۴۳ عوامل مغضوب ساز
- ۴۴ اهمیت نماز در مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
- ۴۵ قبولی اعمال در گرو پذیرفته شدن نماز

بقره / ۱-۵

- ۴۹ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۵۰ دیدگاه‌ها درباره حروف مقطعه قرآن
- ۵۱ چگونگی اعجاز قرآن کریم
- ۵۱ قرآن ابن ابی العوجا و همدستان او
- ۵۲ اعجاز قرآن به چه معناست
- ۵۴ چرایی اشاره به قرآن با اسم اشاره دور
- ۵۵ شک و ریب در حقایق قرآنی راه ندارد
- ۵۶ پس تکلیف غیر متقین چه می‌شود
- ۵۹ راز تعبیر «یؤمنون» به جای «آمنوا»
- ۵۹ اقامه نماز یا نماز خواندن
- ۶۰ راز «ربزقناهم» به جای «من اموالهم»
- ۶۱ ایمان «به غیب و «یقین» به آخرت
- ۶۴ هدایت اولی و ثانوی

بقره / ۶-۱۰

- ۶۸ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۶۹ انکار حق از روی آگاهی
- ۷۰ معنای مهر کردن دل‌ها
- ۷۳ منافقان و ادعای دروغین ایمان
- ۷۴ مراد از فریب دادن خدا
- ۷۵ خود فریبی منافقان یعنی چه
- ۷۷ معنای افزایش مرض منافقان
- ۷۸ صفت اصلی دروغ است یا نفاق

بقره / ۱۱-۱۶

- ۸۰ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۸۱ فتنه انگیزی با شعار اصلاح طلبی

بقره / ۳۰ - ۳۳

- ۱۳۲ توضیحات لغوی و فرق لغت ها
- ۱۳۴ فرشتگان از کجا فهمیدند که انسان خونریز است
- ۱۳۵ چستی اسماء
- ۱۳۷ تحلیل و بررسی نهایی تعلیم اسماء
- ۱۳۸ تفاوت ظرفیت علم پذیری انسان و فرشتگان
- ۱۳۹ دامنه معرفت پذیری انسان
- ۱۴۰ فرشتگان چه چیزی را کتمان کرده بودند؟
- ۱۴۱ چرایی در میان گذاشتن خلقت انسان با فرشتگان

بقره / ۳۴ - ۳۷

- ۱۴۵ توضیحات لغوی و فرق لغت ها
- ۱۴۶ آیا ابلیس از کافران بود یا از کافران شد؟!
- ۱۴۸ پیامد تلخ تخلف از امر خدا
- ۱۴۸ انتخاب مسکن به دوش مردان
- ۱۴۹ چرایی نفوذ شیطان در انسان
- ۱۵۰ نفس انسان، دشمن تر از شیطان است
- ۱۵۱ نازیبایی در حبه معامله گری در اطاعت
- ۱۵۴ اسناد توبه به خدا و انسان در قرآن

بقره / ۳۸ - ۴۲

- ۱۵۶ توضیحات لغوی و فرق لغت ها
- ۱۵۷ راز تکرار «اهبطوا»
- ۱۵۸ فرق خوف و حزن
- ۱۶۰ تصدیق دوسویه قرآن و کتب آسمانی
- ۱۶۰ خطر بیشگامی در گناه
- ۱۶۱ معنای ارزان فروختن قرآن

بقره / ۴۳ - ۴۸

- ۱۶۶ توضیحات لغوی و فرق لغت ها
- ۱۶۷ مراد از «ارکعوا»
- ۱۶۹ چگونگی استعانت از صبر و نماز
- ۱۷۰ مراد از «ظن» در آیه و استعمال آن در قرآن

- ۸۳ منافقان در جهل مرکب
- ۸۳ سفاقت واقعی منافق
- ۸۵ اعتماد نداشتن منافقان به یکدیگر
- ۸۵ تناقضی در وصف منافقین!
- ۸۷ آنها که به حجاب محشور می شوند
- ۸۸ مسخره کردن مؤمنان

بقره / ۱۷ - ۲۰

- ۹۲ تدبیر، سرسما و سوال
- ۹۴ مراد از توبه منافق چیست؟
- ۹۵ محرومیت منافقان از راک و تعیت
- ۹۶ گمراهان سرگردان
- ۹۸ سلب آزادی و امنیت از مخالفان اسلام

بقره / ۲۱ - ۲۴

- ۱۰۲ توضیحات لغوی و فرق لغت ها
- سربزه کاری واژه «لعل»

بقره / ۲۵ - ۲۶

- ۱۱۰ توضیحات لغوی و فرق لغت ها
- از دیدگاه قرآن، مردم سه دسته اند:
- ۱۱۳ مراد از «من قبل» در جمله «هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ»
- ۱۱۷ ۱. به وسیله قرآن گمراه می کند یعنی چه؟
- ۱۱۹ ۲. انسان با چه مقدار از گناه فاسق می شود؟

بقره / ۲۷ - ۲۹

- ۱۲۳ مراد از «يقطعون ما امر الله»
- چگونه به جنینی که هنوز روح دمیده نشده اموات اطلاق کرده
- ۱۲۵ تغییر وضع انسان با حرف «ثم»
- ۱۲۷ مراد از هفت آسمان
- ۱۲۸ چرایی ختم شدن آیه به صفت «علیم»
- جاسازی ستارگان در آسمان مهم تر از آفرینش آنهاست
- ۱۲۹

- ۲۲۲ چرایی رعایت نشدن ترتیب در داستان
- ۱۷۱ آیا ظن درباره معاد کافی است
- ۱۷۲ معنای برتری قوم بنی اسرائیل بر عالمان
- ۱۷۴ چرانی شفاعت
- بقره / ۷۵ - ۷۹**
- ۲۲۷ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۲۹ کافران با خیر و کافران بی خیر
- ۲۳۲ اشاعه باورهای بی پایه و بی سند، خیانتی بزرگ است
- بقره / ۸۰ - ۸۳**
- ۲۳۴ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۳۷ راز تقدم «الیتامی» بر «المساکین»
- ۲۳۸ سخن خوب بگوئیم، یا سخن را خوب بگوئیم
- بقره / ۸۴ - ۸۶**
- ۲۴۰ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۴۱ یهود در اوج پیمان شکنی
- ۲۴۴ بی اعتقادی به معاد منشا همه گناهان
- ۲۴۴ یهود این امت چه کسانی هستند؟
- بقره / ۸۷ - ۹۰**
- ۲۴۷ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۴۹ آیا تعداد مؤمنان مراد است یا کیفیت ایمان؟
- ۲۵۰ ناندان اهل بیخ و خراج
- ۲۵۳ چرا خدای تعالی این یهودان توفیق نداد؟
- بقره / ۹۱ - ۹۳**
- ۲۵۶ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۵۹ موضوع محبت گوساله چیست؟
- بقره / ۹۴ - ۹۶**
- ۲۶۱ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۶۲ حرص یهود بر زندگی پست دنیا
- بقره / ۹۷ - ۱۰۱**
- ۲۶۶ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- هشدار آیه برای جامعه امروز در تحقیر علمای ربانی
- ۲۶۷ «وژئله»
- ۲۶۹ پیمان شکنی، خصلت همیشگی یهود
- ۱۷۸ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۱۷۹ اعدای دلهره‌انگیز
- بقره / ۴۹ - ۵۳**
- ۱۸۴ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۱۸۵ مجازات سخت گناه پرستی
- ۱۸۶ درخواست رزق خدای تعالی
- ۱۸۸ چرایی زندان شدن بنی اسرائیل در صحرای سینا
- بقره / ۵۴ - ۵۷**
- ۱۹۰ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۱۹۳ چرایی عدم رعایت ترتیب زمانی حریم
- بقره / ۵۸ - ۶۰**
- ۱۹۶ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۱۹۹ گناهان کوچک زمینه ساز گناه بزرگ تراست
- ۲۰۰ امدادهای غیبی ویژه شرایط
- بقره / ۶۱**
- ۲۰۳ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- ۲۰۵ بطلان پلورالیزم
- ۲۰۸ معجزه استثنائی و اثبات وحی بودن تورات
- ۲۰۹ ذکر چیست و دائم الذکر چیست
- ۲۱۱ تناسب میان جرم و جریمه
- ۲۱۱ عذاب ویژه مسخره‌کنندگان احکام الهی
- بقره / ۶۲ - ۶۶**
- ۲۱۵ قداست تاریخی گاو در مصر
- بقره / ۶۷ - ۷۱**
- ۲۲۰ توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها
- بقره / ۷۲ - ۷۴**

بقره / ۱۰۲-۱۰۳

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

سلیمان صاحب اعجاز بودن سحر

قدرت الهی سلیمان و تهمت یهود به آن حضرت

تفاوت آواز و سحر

انزاج خدا در تأثیر سحر

کارساز نبودن ایمان بدون عمل

بقره / ۱۰۸

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

معنای صحیح نسخ

بقره / ۱۰۹-۱۱۰

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

دستور مدارای مسلمانان با اهل کتاب

بقره / ۱۱۱-۱۱۳

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

تسلیم کامل در برابر خدا، تنها راه نجات

معنای داوری خدا در قیامت

بقره / ۱۱۴-۱۱۵

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

ستمکارترین ستمکارها

بست نشینی در خیابانها

ارتباط نداشتن آیه قبله با موضوع قبله

بقره / ۱۱۶-۱۲۰

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

اهل یقین «مُوقِنُونَ» با «الَّذین یوقنون» چه تفاوتی

دارد؟

ناامیدی پیامبر از ایمان اهل کتاب

مخاطب اصلی برخی آیات، شخص پیامبر نیست

بقره / ۱۲۱-۱۲۴

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

یکی از مصادیق «كَمَثَلِ الْجَمَارِ»

مفهوم امامت و منصب دوم ابراهیم

رد دیدگاه نادرست برخی مفسران اهل سنت

انتصابی بودن امامت

همه فرزندان انسان، اهل صلاح نیستند

بقره / ۱۲۵-۱۲۶

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

پرده داران کعبه باید از اولیا باشند

بقره / ۱۲۷-۱۲۹

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

دعا برای صالح شدن فرزندان

فرق حکمت و کتاب

نزکیه مقدم است یا تعلیم؟

نقطه عطف گرایش‌های سلوکی

بقره / ۱۳۰-۱۳۴

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

سفاهت واقعی عدم پیروی از ابراهیم است

قید «فی الاخر» در باب ابراهیم، چه امتیازی است

ابراهیم چه چیز را باید تسبیح کند؟

بقره / ۱۳۸-۱۴۰

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

جدال احسن چگونه؟

رنگ الهی فقط رنگ اسلام است

بقره / ۱۳۹-۱۴۱

توضیحات لغوی و فرق لغت‌ها

آثار مؤلف

در دست تألیف

۲۷۳

۲۷۳

۲۷۵

۲۷۵

۲۷۶

۲۷۸

۲۸۰

۲۸۴

۲۹۰

۲۹۲

۲۹۶

۲۹۸

۳۰۰

۳۰۲

۳۰۳

۳۰۴

۳۰۶

۳۰۹

۳۱۰

۳۱۰

۳۱۴

پیش‌گفتار

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ (انفال، ۲۴)

ای مؤمنان! به دعوت خدا و پیامبر که شما را به پیامی حیات‌بخش می‌خوانند
لیک اجابت بجوید

عده‌ای از مردم متأسفانه به آن کریم به دیده طلسم و جادوی بسته‌ای می‌نگرند که هرگز نمی‌توان گره آن را باز کرد. در حالی که آید بدانند قرآن برای هدایت ناس است «هُدًى لِلنَّاسِ» و ناس یعنی همین مردم است: «وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ... ما به یقین قرآن را آسان کردیم پس آن‌پندگیرنده‌ای هست؟

منظور آیه این است که ما قرآن را برای شما قابل فهم کردیم که پند و اندرز ما را بفهمید و به کار بندید. پس توشه خود را از قرآن بگیرید. اناس روبرای افرادی که قرآن را مشکل و سخت می‌پندارند باید تفسیری با بیان ساده تنظیم کرد. شما بتوان گفت جای چنین تفسیری در جامعه ما خالی است و باید در کنار تفسیرهای نفیس چندین جلدی، تفسیر کوتاهی هم داشته باشیم.

از طرف دیگر بسیاری از مردم علاقه دارند که از قرآن مفهومی بیش از حد ترسند. بدانند. یعنی می‌خواهند تفسیر آیه و یا سوره مورد نظر خود را به دست آورند. ولی با این مشکل مواجه می‌شوند که در تفسیرهای موجودی که در دست دارند، غالباً آراء مختلف تفسیری یا مسائل ادبی و گاهی شرح الفاظ و مشتقات آن به میان آمده و موجب گردیده که شخص نتواند به آسانی لب مفهوم و منظور آیه را به دست آورد.

امروزه با توجه به شرایط شغلی و تحصیلی، فرصت اکثر مردم برای مطالعه و به دست آوردن مفاهیم و پیام‌های قرآن محدود است و از طرفی تفسیرهایی که غالباً در مجلّدات پرحجم ارائه شده، بسیاری از مردم را از نزدیک شدن به قرآن بی‌نصیب ساخته است، زیرا آنها فرصت چنین مطالعه‌ای را نمی‌یابند و طبعاً تفسیری لازم است که حجم آن محدود و متناسب با فرصت آنها باشد.

نکته مهم اینک امروزه می‌بینیم مردم جهان هر روز بیشتر به اسلام روی می‌آورند و اسلام قرآن را میان ملت‌های جهان جای خود را باز می‌کند و جهانیان، ایران را پرچمدار حرکت اسلامی و قرآن می‌دانند. از این رو ممکن است ملت‌های تازه مسلمان و یا مسلمانان تازه اراد شده، از ما بخواهند که توضیح و شرحی که بر قرآن کریم داریم در اختیارشان بگذاریم. ولی ما نمی‌توانیم در حله اول، تفسیرهای سنگین را به آنها ارائه دهیم و همچنین نمی‌توانیم ترجمه‌های لفظی قرآن را که برای آنها مفید نیست تقدیمشان کنیم. از این رو ضرورت وجود تفسیر مخصوصی احساس می‌شود که مفهوم کلی سوره و یا آیه را بیان کند و آن‌گاه بی‌آن که ذهن مخاطب را با طرح مسائل متفرقه مشغول کند، نظر قطعی و یا نظریه قوی را که اکثر مفتیان بر سرش تبيين نماید.

تذکره: کم حجم بودن این تفسیر به این معنا نیست که ما از شرح ضروری مطالب قرآن صرف نظر کرده‌ایم، بلکه آنچه مربوط به هدایت انسان است شرح گردیده و نکته‌های علمی که در آن مطرح شده همه به خاطر وجود پیام‌های دینی بوده است. ما بحث‌های غیر لازم را حذف نموده‌ایم، زیرا جایگاه این گونه بحث‌ها که به تفسیر آیه‌ای از آنها اشاره می‌شود در تفسیر نیست؛ مثلاً می‌بینیم در تفسیر «آیه الكرسي» درباره «لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ: خدا را چرت و خواب نمی‌گیرد» در بعضی کتاب‌ها بحث‌های مفصلی درباره خواب، تعبیر خواب، انواع خواب‌ها، راجع به خواب حیوانات، خواب زمستانی، خواب نباتات و هیپنوتیزم عنوان گردیده است. آیا راستی جای این نوع بحث‌ها در تفسیر است؟! یا مثلاً می‌بینیم در جایی که قرآن می‌گوید: «وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ

الطُّور»، بحث می‌شود که آیا واقعا خداکوه را از زمین کنده و بالای سرشان نگاه داشته یا این که این آیه تهدیدی بیش نیست؟! در حالی که مفسر به جای این همه بحث‌ها می‌توانست به آیه دیگر مراجعه کند که فرموده است: «ماکوه را بالای سرشان قرار دادیم به احساس کردند بر سرشان فرو می‌افتد. اعراف، ۱۷۱»

اعرفی خلاصه نویسی نباید چشمه‌های تدبیر در قرآن را به روی خواننده ببندد. از این رود این کتاب در مورد آیاتی که بحث‌های تدبیرانگیز و جنجالی داشته، به تفصیل سخن گفتیم.

به طور مثال در قرآن در سه مورد، تزکیه مقدم بر تعلیم آمده و در آیه ۱۲۹ بقره در دعای حضرت ابراهیم علیه السلام مقدم بر تزکیه ذکر شده است. در این جا این سؤال مطرح می‌شود که آیا در فرهنگ قرآنی تزکیه بر تعلیم مقدم است و یا تعلیم بر تزکیه؟ و این موضوع معرکه آراء مختلف است و ما در چنین مواردی به اختصار قائل نشده‌ایم.

موارد یاد شده فوق، انگیزه تألیف، این تفهیم گردیده است و نام آن را با الهام از حافظ (نسیم حیات) گذاشتیم. نسیم حیات در قطع کوچک رقیعی و جزء جزء پیش می‌رود تا به عنوان تفسیر همراه قابل حمل در سفرها یا مهاجرت باشد. از خداوند متعال درخواست می‌کنیم که برای عمومی شدن تفسیر قرآن و بهر سبب از مردم از مفاهیم آن، یاریمان نماید. امید است که این نوشته و تألیف با تکیه به رحمت الهی و اسم هادی، همان چیزی باشد که جایش خالی است.